

ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΟΥ

Ἐν Βόλῳ 5 Ἰουλίου, 5 π. μ.

Διέρχομαι νύκτα ἐπιστροφῶν.

Τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας, εἰς τὸ ὁποῖον με ὠδήγησαν, τὸ κάλλιστον τῆς πόλεως, ὁμοιάζει μὲ κατὰ ἐρείπια οἰκιῶν ἐπὶ τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως. Ἡ στέγη δὲν ἔχει κεράμους, ἀλλ' εἶνε ἐστρωμένη με πλάκας ὑπομέλανος χρώματος, ἐξ ἐκείνων με τὰς ὁποίας ἐστρων ἄλλοτε τὰς αὐλὰς.

Ἀκαθαρσία, ἑλλειψίς ὑπηρεσίας καὶ Ἀθηναῖκαι τιμαί.

Πρῶτον ἀντικείμενον ὅπερ εὗρον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου εἶνε κωνοποκτόνος κόνις. Ἐρίγησα ἐπὶ τῷ θεάματι.

Ἀλλὰ καὶ ἡ κόνις αὕτη εἶνε ἀνωφελής, διότι οἱ πτερωτοὶ οὗτοι Βολιῶται ἔχουν συνειθίσει πλέον, φαίνεται, τὸ ὄργανον αὐτὸ τοῦ θανάτου καὶ αἱ φάλαγγές των οὐδ' ὁλως ἀραιοῦνται. Τὸ ἄσμά των ἐν χορῶ ὁμοιάζει τὸν ῥόχθον μεγάλου ποταμοῦ. Ὡς φιλή ἐπικουρία τῶν κωνῶπων ἔρχονται οἱ ψύλλοι. Καύσων ἀττικῆς μεσημβρίας.

Κοιμηθῆτε, παρακαλῶ.

6 π. μ.

Ἡ πλήρης τρυφῆς καὶ ἀναπαύσεως νύξ, ἣν διήλθον, μοι ἐφιλοδῶρσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὅλον τὸν Βόλον με τὸ Πήλιόν του.

Ἀπὸ τοῦ σεβασμίου διὰ τὴν ἡλικίαν του ἐξώστου τῆς Ἀγγλίας θεῶμαι τοῦ Πηλίου τὴν πρὸς τὴν πόλιν πλευράν. Εἶνε μαγική. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ διακρίνονται ὡς κοπάδι περιστερῶν οἱ λευκοὶ οἰκίσκοι τῆς Μακρυνίτσας, ὀλίγον κάτωθεν ἡ χλοερὰ περιοχή τῆς Πορταριάς, ὁ Γόλος καὶ ἕτερα δὺα χωρία, ὧν τὸ ὄνομα ἀγνοεῖ ὁ ὁδηγός μου ὑπηρετῆς Σεραφεῖμ, πάντα ἀνὰ μικρὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις ἐκτισμένα.

Φύσις πλουσιωτάτη. Ἐντρυφᾷ ἀπλήστως τὸ ὄμμα.

Φαντάζομαι τί ὠραῖόν θά ἦτο τὸ θέαμα, ὅταν οἱ Τιτᾶνες ἤρπασαν τὸ Πήλιον, κατάφυτον ὡς εἶνε, καὶ τὸ ἐπέταξαν ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου μετὰ τῆς Ὀσσης, ἵνα φθάσωσιν εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐκβάλωσι τοῦ θρόνου τὸν Δία, καθ' ὃ, ὡς φαίνεται, εἶχον σπουδαίας ἀφορμὰς δυσαρσεκείας.

Καὶ ἂν οἱ κεραυνοὶ τοῦ Διὸς δὲν ἐνήργουν ὡς τὰ Ἄρμυρογγ πρὸ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ἂν ἡ συνδιάσκεψις τῶν θεῶν δὲν ἀπεφάσιζε τὸ statu quo μετὰ τὴν νίκην, ἡ τιτάνιος αὕτη μετὰ οὐρανοῦ καὶ γῆς γέφυρα θὰ ὑπῆρχε σήμερον ἀκόμη καὶ με τὰς ἐκ Βόλου θὰ ἐσημείουν καὶ τὰς ἐξ οὐρανοῦ ἐντυπώσεις μου.

Μεσημβρία.

Ἐπεσκέφθην κατὰ τὴν λειτουργίαν τὸν μονάκριβον ναόν, τὸν τοῦ Ἀγίου Νικολάου. Ἦτο πλήρης ὡς ἡ ἀγία Εἰρήνη Ἀθηνῶν κατὰ τοὺς ἐσπερινούς. Ἐν τῷ προαυλίῳ οἱ εὐσεβεῖς ἦσαν πολυπληθέστεροι, συζητοῦντες, ἵνα μὴ χάνουν τὸν καιρὸν των, ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, καθ' οὗ οὐδεὶς ὑπάρχει μὴ ἐνιστάμενος, καὶ τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ ἀντικείμενον τῆς γενικῆς ὁμιλίας.

Προῦχώρησα πρὸς τὴν πόλιν. Εἶνε μεγάλῃς ἐκτάσεως. Κυρία ὁδὸς εἶνε ἡ τῆς ἀγορᾶς λεωφόρος, ὀλίγον πλατυτέρα τῆς τοῦ Σταδίου ὁδοῦ. Τέμνεται ἐγκαρσίως ἀνὰ δὺα ἢ τρεῖς οἰκίας ὑπὸ στενοτάτων δρομίσκων.

Θέλω νὰ μάθω πολλὰ, ὅλα, εἰ δυνατόν, τὰ μάλλον κινοῦντα τὴν περιέργειάν μου, ἀλλ' οἱ μὲν ἐντόπιοι εἰσι τόσοι φιλόξενοι καὶ κοινωνικοὶ, ὥστε εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου ἀπαξιούσι ν' ἀπαντήσιν, ἀποστρέφοντες τὸ πρόσωπόν μετὰ δυσαρσεκείας, οἱ δὲ ξένοι, ἐσχάτως σχεδὸν πάντες ἐλθόντες, ὀλίγα γινώσκουσι.

ὑπάρχουσι κτίρια τινὰ φθάνοντα τὰς δευτερευούσας οἰκίας τῶν Ἀθηνῶν. Μεγαλοπρεπέστερον πάντων εἶνε τὸ μέγαρον τοῦ ῥωσικοῦ προξενείου. Τὰ χεῖριστα τῶν οἰκημάτων εἰσι τὰ τῆς κυβερνήσεως, δικαστήρια, ἐπαρχεῖον κλπ. πλην τοῦ Τηλεγραφείου. Τελευταῖον δὲ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν ἀκρὰν τῆς πόλεως οἰκημα εἶνε τὸ Ταχυδρομεῖον.

Αὐτὸ θὰ πῇ κυβερνητικὴ πρόνοια!

Αἱ καθόλου ἐκ τῆς πόλεως ἐντυπώσεις μου εἰσι καλᾷ. Καίτοι μέχρι τῆς χθὲς ὑπὸ τουρκικὴν διατελοῦσα διοίκησιν δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ οὐδὲ με τὴν Χαλκίδα, οὐδὲ με τὸ Ναύπλιον, οὐδὲ με τὴν Λαμία. Θὰ ἦτο δὲ ἐτι εὐάρεστος ἡ κατάστασις αὐτῆς, ὡς οὐσης τοῦ μόνου τῆς Θεσσαλίας λιμένος, ἂν οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἦσαν προσδευτικώτεροι.

Ἐντὸς βραχείας ὁμῶς διαστήματος θὰ καταστῇ ἀναμφιδόλως μία τῶν καλλίστων δευτερευουσῶν πόλεων τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας. Ἦδη προετοιμάζεται ὑλικὸν δι' οἰκοδομὴν ἑκατὸν οἰκιῶν ἀρξομένην ἀμέσως ἅμα τῇ ἐγκρίσει τοῦ σχεδίου.

Καὶ ὡς ἐκ τοῦ ἀφθόνης ὑπάρχοντος χρήματος καὶ ὡς μόνος τῆς Θεσσαλίας λιμὴν καὶ ὡς ἐκ τῶν πανταχόθεν συρρέοντων ξένων ὁ Βόλος θὰ πετάξῃ πρὸς τὰ ἐμπρός.

Ἀγορὰ ἰδιαίτερα δὲν ὑπάρχει. Τὰ κρεοπωλεῖα, παντοπωλεῖα, ὀπωροπωλεῖα, ἐμπορικὰ καταστήματα, πάντα εἰσὶν ἀναμῖξ διεσπαρμένα ἐπὶ τῆς μεγάλῃς ὁδοῦ τοῦ παζαρίου.

Ἀμαξία παντελῶς ἐλλείπουσι. Κάρα τουρκικοῦ ῥυθμοῦ ἐκτελοῦσι τὴν μεταξὺ Βόλου καὶ Λαρίσσης συγκοινωνίαν.

Τὰς ὁδοὺς πληροῦσιν ἀπὸ πρωίας ἀχθοφόροι φέροντες ἐπ' ὤμων κυλινδρικοὺς προσκεφάλαιον ἐκ χόρτου, καὶ ἡμίονοι, ἐνοικιαζόμενοι διὰ τὰ ἐπὶ τοῦ Πηλίου χωρία.

Γυνὴ οὐδαμοῦ φαίνεται, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως ἡ πόλις αὕτη με ὅλην τὴν γελῶσαν φύσιν τῆς μοῖ φαίνεται κλαίουςα. Ἡ πόλις ὑδρεύεται ἐξ ἀρτεσιανῶν φρεάτων, ὧν τὸ ὕδωρ εἶνε ψυχρότατον, ἀλλὰ βαρύτερον καὶ κάκιστον διὰ τὸν στόμαχον. Τὰ ἐνοίκια εἰσὶν ἀδρότατα, ἕνεκεν τῆς μεγάλῃς δυσαναλογίας μετὰ οἰκιῶν καὶ πληθυσμοῦ μετὰ τὴν προσάρτησιν.

Περίεργοι εἰσὶν αἱ συμφωνίαι τῶν ἐνοικιάσεων. Δεῖγμα: Ἐνοικιάζεται διὰ τρεῖς ἔτη, προπληρωτέον τοῦ ἐνοικίου τοῦ πρώτου ἔτους, τῶν τόκων τοῦ ἐνοικίου τοῦ δευτέρου καὶ τῆς πρώτης τριμηνίας τοῦ τρίτου.

Τὰ τρόφιμα πωλοῦνται ἀσυγκρίτως ἐφθηνότερα ἢ ἐν Ἀθήναις. Τὰ κρέατα ἔχουν νοστιμάδα ὅσῃν ἀνοστήων οἱ τρώγοντες αὐτὰ. Αἱ συναγρίδες καὶ οἱ ῥοφοὶ ἀξίζουν ὁ-

τον ἢ μαρίδες ἐν Ἀθήναις. Ὅση ἔλλειψις κυριῶν ὑπάρχει τόση ἀφρονία ἀχλαδιῶν.

Τόπος γιὰ καλοπέρασι.

Ἡ ἀνὰ τὰ καλδερμία τριώρος περιπλάνησίς μου κατέστησε τὴν πείνῃ μου ἀγρίαν ὡς τοὺς Βολιώτας, ὅσους τοῦλάχιστον μέχρι τοῦδε συνήντησα, καὶ καταστρέφω ἀπνευστί τὰς πλουσίας μερίδας, ὥς ἀσθμαίνων ὁ Σερᾶφειμ ἀδιακόπως μοὶ φέρεται.

Αὐτὴ ἡ περὶ τὸ τρώγειν δεινότης, ἡ παντελὴς ἔλλειψις ὠραίου φύλου καὶ λευκῆ υπερήφανος ἀπὸ τοῦ κατέναντι παρὰθύρου δεικνύουσα μοὶ τὸ ἀνάστημά της, μοὶ ἐνθυμίζουσαν φαγῶν καὶ ἐρωτόληπτον κυπαρισσένιον φίλον μου — ὅχι τὸν κ. Παρασκευαΐδην — ἐν τόσῳ ἀγαπῶ, ὥστε ἐν τῇ ἀναμνήσει τοῦ ἡ ψυχῇ μου ἀποβάλλει μέρος τοῦ βάρους, ὅπερ τὴν πιέζει ὑπὸ τὸν εὐρὺν αὐτὸν ὀρίζοντα τῆς στενοτέρας τῶν κοινωνιῶν.

Ὁ καύσων καταντᾷ ἀληθῶς πνιγηρὸς. Εἶνε γέγονός! Ὁ Σερᾶφειμ ψήνει ἐμπρὸς μου ἐντὸς 13 λεπτῶν ἐν μεγάλῳ μεγάλῳ αὐγῷ ὑπὸ τὰς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου. Ἐγείνε μελᾶτο καὶ συνιστᾷ τὸν τρόπον αὐτὸν τοῦ αὐγοβρασμάτος εἰς τὰς μαγείρισσας διότι εὐρίσκω ὅτι ἀποκτᾷ ἰδιάν τινα νοστιμάδα οὕτω τὸ αὐγὸ.

Ὁ κονιορτὸς ἔχει παχύτητα δύο Σούτσων καὶ τριῶν Παπαλεξανδρῶν.

6 μ. μ.

Ἐτοιμάζομαι διὰ τὴν μουσικὴν. Ἐλπίζω ἐκεῖ ἐπὶ τὰ ἡδυπαθῆ ὅμματα καμμιᾶς καμαρωμένης Βολιοτίσσης νὰ ἀναπνεύσω ὀλίγην Ἀθήνα. Ἀμὴν.

1 μ. μ.

Παρὰ τὴν προκυμαίαν καὶ τὸ φρούριον ἐκτείνεται εὐρυτάτη πλατεία διπλασία τῆς τοῦ Συντάγματος, διατεταμένη ὅμως ἀτάκτως ὑπὸ κλαιουσῶν ἰτεῶν, ἄλλων δεινυλλίων, παραπηγμάτων, μαγειρειῶν, ὀπωροπωλείων.

Ἐνταῦθα γίνεται ὁ περίπατος. Καθ' ἑκάστην Κυριακὴν παίζει ἡ μουσικὴ τῆς φρουρᾶς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνθέσεις τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐκτελοῦσα. Τὸ μᾶλλον ἔκτακτον εἶναι τὸ μελᾶν φαινόμενον τὸ ὅποιον παρουσιάζουν αἱ καρακάσαι ἀνὰ διμοιρίας πετώσαι ἀνωθεν τῶν θαμνῶν τῆς μουσικῆς καὶ οὐχὶ σπανίως φαίνουσαι τὰ κυριακάτικα τῶν κυριῶν μὲ κατὰ λευκὰ ἀνθη τῶν.

Ἡρίθμησα δύο δεκάδας κυριῶν, ἐξ ὧν αἱ δεκαπέντε Ἀθηναῖαι. Περί τῶν ἐντόπιων κυριῶν τῶν εὐρωπαϊκῶς ἐνδεδυμένων, παραδόξως μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας, εἶνε ἀνάξιον νὰ σημειώσω τι. Ἀρκεῖ ὅτι δὲν κινεῖται κανὲν αἰσθημα, οὐδὲ καλόν, οὐδὲ κακόν, οὐδὲ ἀμαρτωλόν.

Οἱ ἄνδρες ἔχουσι φυσιογνωμίαν βαρυθύμου, δὲν ὁμιλοῦσι πρὸς ξένους, ἂν δὲ ἴδωσι τοιοῦτον γνωστόν των κάμνουσιν ὅτι δὲν τὸν γνωρίζουν διὰ νὰ μὴ τοὺς ἐπισκεφθῇ καὶ ἀναγκασθοῦν νὰ τὸν φιλοξενήσουν. Τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς φιλοφρονήσεως των εἶνε νὰ σοῦ ποῦν: Νὰ περᾶς ἀπὸ τὸ μαγαζὶ καμμιὰ φορὰ. Διὰ τοῦτο, οἱ ξένοι τοὺς ὀνομάζουν Αὐστριακούς.

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅμως ὅτι ταχέως θὰ ἡμερώσουν καὶ μετὰ θλίψεως θ' ἀναπολώσι τὸ τουρκομαθημένον παρελθόν των.

Τὰ ἐπὶ τῆς πλατείας καφενεῖα δὲν δίδουν εἰμὴ καφέ καὶ λουκούμι. Ζαχαροπλαστεῖον ὅμως ἀρκετὰ ὑποφερτὸν ὑπάρχει ἐν τῇ πόλει δίδον καὶ παγωτὸν, κρέμα ἐννοεῖται.

Ὑπάρχει ἐπιδημία καφὲ σαρτάν. Τρία, ἐξ ὧν τὸ κάλιστα καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ἀριστοκρατῶν τιμώμενον εἶνε τὸ ἐν ὠραίῳ κήπῳ, προσφιλεῖ καὶ διὰ τὸ ὄνομά του τὸ ὅποιον εἶνε αἱ Ἀθῆναι.

Εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἄκρην τῆς πόλεως ὑπάρχει δροσερώτατον τοπίον παρὰ τὴν ἀκτὴν, τὸ Νέον Πάληρον. Ἐκεῖ παίζει ὁ παλιότατος παντομίμας καὶ εἰς τὰ entre acte μία κιθάρα.

Εἰς τὸν κήπον τῶν Ἀθηνῶν οἱ βαθύχροοι γαλανοὶ ὀφθαλμοὶ μιᾶς κόρης τοῦ Βορρᾶ, ὡς θὰ ἔγραφεν ὁ ἐν Ταϊγανίῳ πρόξενός μας, τῆς Παυλίνης μαγνητίζουν τὰ ὦτα, καὶ τὰς καρδίας ἰδίως τῆς νεολαίας. Ἐγνώρισα ἓνα θῦμα τοῦ μαγνητισμοῦ αὐτοῦ ἦτο πλέον προνομιοῦχος βλάξ.

Ἄλλ' ὁμολογῶ τὴν ἀδυναμίαν μου ἂν ἔμενον μίαν ἐβδομάδα ἀκόμη ἐν Βόλῃ θὰ ἐγενόμην θῦμα τῆς Παυλίνης ἵνα μὴ γείνω τοῦ Βόλου.

Εἰς τοὺς γλυκεῖς ἐκείνους ὀφθαλμοὺς ἡδύνατο νὰ εὕρη τις καταφύγιον κατὰ τῆς ἀναισθησίας.

Τὰς γυναῖκας τοῦ καφὲ σαρτάν ὀνομάζουν σουσουράις. Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Δροσίνῃ ἀρχαιολογικὴν ἀνακάλυψιν δὲν νομίζω περιττὸν νὰ σημειώσω καὶ ἐγὼ ἐπιγραφὰς τινάς, ὥς ἐν Βόλῃ ἀνεῦρον, οὐκ ὀλίγον διαφωτιζούσας περὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ.

Ξενοδοχεῖον Πελοπόννησος . . . παγκόσμιον.

Ξενοδοχεῖον Οὐκωρομηχόν.

Ξενοδοχεῖον μόνον διὰ πλάγζασμα.

Καπνοπωλείον Γ. Σταύρου καὶ ἀδελφοῦ.

Φαρμακεῖον. Χυμικὰ προϊόντα.

Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς τὸ οὐρεῖν μέχρι τῆς παραλλῆς

Χ. Γ. ΤΑΛΧΑΟΥΖ, ΕΡ. ΝΕΑ ΕΞ ΑΘΗΝΩ.

Ἦτοι Χαρίκλεια Γ. Ταλχάουζ ἔρχεται μαῖτα ἐξ Ἀθηνῶν.

Καπνοπόλιον.

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ τράπεζα Ἡπειροθεσσαλίας.

Παραλείπω τὰς λοιπὰς, αἵτινες πληροῦσι τὸ σημειωματάριόν μου, διότι σκοπεύω νὰ πραγματευθῶ περὶ αὐτῶν ἐν ἰδίᾳ πραγματείᾳ, ἀφοῦ συμβουλευθῶ ὡς πρὸς τινὰς τὸν κ. Δροσίνην.

Ἐν τῷ φρουρίῳ εὖρον πελαργούς καὶ τὸ λείψανον ἐνὸς ἀγίου, τοῦ Σενέκ μπαμπᾶ, οὗ τὰ ἐνδύματα εἰς ῥάκη προσδεδεμένα ἐπὶ τῶν κιγκλίδων τοῦ παρὰθύρου τοῦ δωματίου ἐν ᾧ φυλάσσεται, χρησιμεύουσιν εἰς τοὺς εὐσεβεῖς ὡς ἀλεξιτήρια τοῦ πυρετοῦ. Θεραπεύεται ἀμέσως, ὅστις μίαν κλωστήν ἐξ αὐτῶν θέσει εἰς τὸν κόλπον του. Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ὁ κ. Ὀλύμπιος θέλει φροντίσει νὰ προμηθευθῇ μερικὰς τοιαύτας ἀντιπυρετικὰς κλωστὰς.

6 Ἰουλίου. 8 π. μ.

Οὐδέποτε εἶδον τόσην αἰθρίαν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ οὐδέποτε ἡ θάλασσα μᾶς ἐφάνη τόσον χαριτωμένη.

Μήπως διότι μετὰ πέντε ὥρας ἀναχωρῶ;

4 μ. μ.

Θύελλα φοβερά ἐκρήγνυται ἄνω τῶν κεφαλῶν μας. Ὁ Βόλος μὲ οὐρανὸν μέλανα, βροντῶντα καὶ ἀστράπτοντα εἶνε ἀπαίσιος.

6 μ. μ.

Ἡ καταιγὶς ἐκόπασε. Ἡ Ἐπὶ τήν ἡσυχίαν ἀπαίρει διὰ Πειραιᾶ.

Ἀπομακρύνομαι τοῦ Βόλου, ἐν ᾧ ἐκοιμήθην ὅσον ὥμην, με πλήρη ἐλπίδα, ὅτε ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ θὰ καταστή ἡ εὐρωπαϊκώτερα καὶ πλουσιώτερα ἐπαρχία μας.

Μάριος.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΕΝ ΑΡΤῃ.

4 Ἰουλίου 1882.

Κύριε Συντάκτα τοῦ **Μὴ Χάνεσαι**,

Ἡ ἐφημερίς σας ὁμοιάζει πυρκαϊάν, ἥτις, ἐνῶ καίει τοὺς κακοὺς, φωτίζει τοὺς ἀγαθοὺς. Παρκαλῶ λοιπὸν νὰ ἔχητε καὶ ἐδῶ ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν Σας, διότι καὶ ἐδῶ ὑπάρχουσι ξύλα διὰ καύσιμον, καὶ καλὸν εἶνε νὰ δοκιμασθῶσι διὰ τῆς πυρκαϊᾶς Σας. — Ἐκτὸς τοῦ λαϊκοῦ Καραπάνου ἔχομεν ἐδῶ καὶ ἕνα κληρικὸν Καραπάνον, ἕνα Δεσπότη Ταταυλιανόν, ὀνομαζόμενον Σεραφεῖμ, λείψανον ἐναπομείναν ἐκ τῆς μακαρίᾳ τῇ λήξει τουρκικῆς δυναστείας. Πρὸ ἡμερῶν περὶ οὐδεὶς τὰ χωρία Τζουμέρκων, πρώτην ἡδὴ φορὰν, ὡς τὸ πρῶτον ἡδὴ ἀλλὰ ξαντὰ Δεσπότην ἐκκλησιαστικόν. Λάβε ὑπομονὴν νὰ ἀκούσῃς τὰ ἄθλα του. Ἀρχίζου ἀπὸ τὸ χωρίον Καλεντίνα. Μόλις ἐφθασεν ὁ Δεσπότης εἰς αὐτό, καὶ μὲ ἀγριωπὸν ἀληπασσάδικο βλέμμα, τὸ ὁποῖον ἐτρόμαξε τὸν δυστυχῆ Σπανὸν ἱερέα τοῦ χωρίου:

— Βρὲ—Μπρὲ θέλω 25 δραχμὰς νὰ λειτουργήσω. . . . Αὐτὴ ἦτο ἡ πρώτη καλημέρα ἡ Δεσποτικὴ πρὸς τοὺς χωρικοὺς!

— Μὰ δὲν ἔχομε, Δεσπότη μου, εἰμαστε φτωχοὶ ἄνθρωποι. Γιὰ δὲς τὰ παιδιὰ μας εἶναι γυμνὰ, πεινοῦν τὰ καυμένα! . . . ποῦ νὰ ταῖς ἔβρουμε ἡμεῖς ταῖς δραχμαῖς! Ἔμβρα στὰ καλύβια μας νὰ ἰδῇς ἂν ἔχομε ψωμί! . . .

— Νὰ ἔχητε τὴν κατάρρα μου. . . . τὰς θέλω τὰς 25 δραχμὰς. . . .

Ταῖς ἐπῆρεν ὁ ἐρίτης. Ὁ δυστυχὴς παπᾶς, φοβούμενος μὴ τὸν κάμῃ ἀργὸν, πωλεῖ τὴν μόνην ἀγελάδα του, καὶ γεμίζει τὴν ἀργογεροντικὴ σακκούλα.

Μεταβαίνει ἐκεῖθεν ὁ ἄγιος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ χωρίον Μπουγα. Τὸ χωρίον τοῦτο εἶνε μικρὸν οἱ δὲ κάτοικοι αὐτοῦ εἶνε σκλάβοι τοῦ φιλανθρώπου Κυρίου Χαρίφη. Εἶνε ὄντα πτωχότατα θεωροῦντα εὐτύχημα μέγα, ἂν δυνηθῶν νὰ φάγουν ἅπαξ τῆς ἡμέρας ψωμὶ μπουμπότα, γυμνὰ καὶ τρισάθλια. Ὁ Δεσπότης τῆς Ἀρτας, ὁ κληρικὸς Καραπάνος ζητεῖ ἄλλας 25 δραχμὰς, διὰ νὰ λειτουργήσῃ! Ἀ! νὰ ἐβλεπες τοὺς δυστυχεῖς Μπουγιώταις πῶς ἔτρεμον, νομίζοντες, ὅτι εὐρίσκοντο ἀπέναντι αἰμοβόρου Πασσᾶ! Πῶς ἔτρεχον καλύβα σὲ καλύβα διὰ νὰ συναζοῦν τὸν τελευταῖον ὁβολὸν τῆς πτωχῆς χήρας, καὶ

τοῦ πεινῶντος ὀρφανοῦ διὰ τὸν Δεσπότη! Τέλος μόλις ἡδυνήθησαν νὰ συνάξουν δέκα δραχμὰς. Ὁ Δεσπότης ἐθύμωσε, τοὺς κατηράσθη, ἀλλ' ἔπειτα:

— Φέρτε μου, λέγει, ἄλλαις πέντε δραχμαῖς, γιὰ νὰ κάμω λιτανεῖα γιὰ νὰ βρέξῃ! γιὰτί ἂν δὲν διαβάσω ἐγὼ, ποτὲ δὲν θὰ βρέξῃ!!!

Ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Χόσεφι, οὐτινος οἱ κάτοικοι εἶνε ἑλωτες τοῦ φιλανθρώπου Ὀμογενοῦς Καραπάνου. Ἐκεῖ νὰ ἰδῇς δυστυχία ζωντανὴ Συντάκτα μου! Γέροντας καὶ παιδιὰ, γυναῖκας καὶ κοράσια, φαντάσματα, σκελετοὺς, ἀπὸ τὴν πείναν, γυμνοὺς, ὥστε νὰ φαίνωνται τὰ κρέατά των, οἱ ἀγκῶνές των καὶ τὰ γόνατά των! ἡ ἐσχάτη ἀθλιότης. Καὶ ὅμως ὁ ἀγιο-Γέροντας καὶ ἐκεῖ τὰ ἴδια.

Διαβάξει δὲ ὁ Δεσπότης καὶ συγχωρητικαῖς εὐχαῖς ἐπάνω εἰς τὰ μνήματα. Αὐταὶ αἱ εὐχαὶ εἶναι δύο εἰδῶν: εὐχαὶ γοατισταί, καὶ εὐχαὶ ὀρθαί. Διὰ τὰς ὀρθὰς εὐχὰς ὁ Δεσπότης πέρνει 2 φράγκα, διὰ τὰς γοατιστὰς πέρνει 5 φράγκα. Διατίμησις βλέπεται λαμπρὰ, καὶ ἐν τῇ παλάμῃ δηλ. prix fixe καὶ πίστωσις δὲν δίδεται!

Ἐκεῖθεν ὁ Δεσπότης πηγαίνει εἰς Βουργαρέλιον, ἐκῆ-θησεν εἰς τὸ Μοναστήρι, καὶ χειροτονήσας τὸν Ἡγούμενον καθ' Ἡγούμενον ἱκανοποιεῖται. Γράφει δὲ ἐκεῖθεν Βεζυρικὴν τινα διαταγὴν πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου Λιψίστας, ἄλλους σκλάβους τοῦ οἰκτεῖρμονος φιλανθρώπου Καραπάνου, διατάσσων αὐτοὺς νὰ τῷ ἐτοιμάσωσι πῆττας, ψητὰ, γιογούρταις, κότες, καὶ δραχμὰς 25, καὶ νὰ παρευρεθῶσιν ὅλοι νὰ διαβάσουν εὐχαῖς στὰ μνήματα τῶν ἀποθαμμένων των· σὰν! μὴ λείψῃ κανέναν, γιὰτί θὰ τὸ ἔχη κακὰ καὶ ἐδῶ, καὶ εἰς τὸν οὐρανόν, διότι ἐδῶ θὰ τὸν φυλακίσῃ ὁ ἐπαρχος, ἐκεῖ θὰ τὸν πάρῃ ὁ Διάβολος. Οἱ δυστυχεῖς Λιψιστινοὶ μαθόντες, τί ἔκα-μεν ὁ Δεσπότης εἰς Καλεντίνα, Μπουγαν, καὶ Χόσεφι, καὶ μὴ ἔχοντες οὔτε πεντάραν (ποῦ νὰ τὴν εὐρουν; μή-πως τοὺς ἀφῆκε σάλλιο στὴ γλῶσσά τους ὁ Καραπάνος;) καὶ τρομάξαντες ἐτρέψωσαν στὸ λόγγο, σταῖς τούφαις, σταῖς πατουλαῖς, στὰ σπῆλια, φοβούμενοι, μὴ τοὺς φά-γῃ αὐτὸ τὸ θεριὸ, ποῦ τὸ λένε Δεσπότη! . . . Πηγαί-νει ὁ Δεσπότης, εὐρίσκει τὸν καυμένον Παπα-Δημήτρη, τὸν ἐπιλεγόμενον Παπα-ρόκα, τὸν φοβερίζει, τὸν ὑβρί-ζει, τοῦ τρώγει ταῖς πῆταις του μέσα στὸ σπῆτί του, τοῦ τρώγει τὸ ἀρνί του (ἕνα μόνον εἶχεν ὁ κακομοῖρης ὁ Παπᾶς) καὶ τὸν κάμει καὶ ἀργόν! Διατί; Μήπως ὅλα τὰ διατί ἔχουν καὶ διότι; Τώρα οἱ Λιψιστι-νοὶ ἔχουν δύο Κυριακὰς κατὰ σειρὰν ἀλειτούργητοι· ἂν πεθάνῃ κανένας, θὰ μείνῃ ἄταφος, διότι ὁ Δεσπότης ἐκή-ρυξεν ἐν Λιψίστῃ τὸ Παπικὸν inderdictum! Ὑψώσατε φωνὴν, Κύριε Συντάκτα, καὶ ἐρωτήσατε τὴν ἱεράν μας Σύνοδον! Εἰμπορεῖ ὁ Δεσπότης χωρὶς λόγον καὶ χωρὶς καμμίαν αἰτίαν νὰ κάμνῃ ἀργούς τοὺς ἱερεῖς, καὶ νὰ μέ-νουν οἱ χριστιανοὶ ἀλειτούργητοι, καὶ οἱ νεκροὶ ἄταφοι; Ἄν εἰμπορῇ; νὰ τὸ ξέρωμε, διότι οἱ Λιψιστινοὶ ἔχουν σκοπὸ νὰ κτίσουν μίαν συναγωγὴν, καὶ νὰ προσκαλέσουν καὶ τὸν Χαχάμ-Χαγίμ ἀπὸ τὴν Ἀρταν διότι ἐσκέφθη-σαν καὶ εἶπαν: Ἀπὸ τὸ νὰ μὴ προσκυνῶμεν ὅλως διό-λου τὸν Θεόν, καλὸν εἶναι νὰ τὸν προσκυνᾶμε καὶ ἐβραϊκά! . . .

Ἀπ' ἐκεῖ ὑπῆγεν εἰς τὸ χωρίον Μύαρη, καὶ ἀφοῦ ὑβρί-σε βανασυώτατα τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἐπραξε τὰ αὐτὰ, ἐζή-τησε πέντε ἄλογα ὡς σουφαρῆς . . . καὶ ἀνεχώρησε.

Περιμένω, Κύριε Συντάκτα, νὰ λάβω νεωτέρας εἰδή-σεις.